

EUROPESE GEMEENSCHAP
Europees Fonds voor
Regionale Ontwikkeling

spanje

Granada

spanje

Granada

I N H O U D

Inleiding	1
Stadswandelingen	6
Alhambra en Generalife	6
Albayzín en Sacromonte	12
Van de Kathedraal naar La Cartuja	18
Van het Plaza Nueva naar El Realejo	24
Routes door de provincie	30
Sierra Nevada	30
Las Alpujarras	32
De Tropische Kust	36
Guadix en het gewest El Altiplano	40
Het gewest El Poniente	44
Vrijetijd en cultuur	48
Nuttige gegevens	57

Voorpagina:
La Alhambra. Granada

Een uitgave van:
© Turespaña
Secretaría de Estado
de Turismo y Comercio
Ministerio de Industria,
Turismo y Comercio

Tekst:
Manuel Mateo Pérez

Vertaling:
Marianne Moester Blom

Foto's:
Fotografisch archief Turespaña

Grafisch ontwerp:
P&L MARIN

Druk:
EGESA

D.L. M-43712-2007

NIPO: 704-07-132-6

Gedrukt in Spanje

3e uitgave

INLEIDING

Granada is een van de fraaiste historische en legendarische steden ter wereld. Een van de acht provincies van Andalusië is vernoemd naar deze hoofdstad, gelegen in het oosten van de streek op de uitlopers van Sierra Nevada tussen de beddingen van de rivieren de Darro en de Genil. In het westen strekt zich het vlakke vruchtbare gewest La Vega uit. In het noorden bevindt zich het gewest El Altiplano en in het zuiden de Tropische Kust. De hoogste bergtoppen van het Iberisch Schiereiland zijn te vinden in Sierra Nevada, dat is uitgeroepen tot Nationaal Park, Natuurpark en Biosfeerreservaat. De top van de Mulhacén ligt op 3482 meter hoogte, terwijl de emblematische Veleta meer dan 3398 meter hoog is.

Dit middelpunt van kunst en geschiedenis herbergde ooit het laatste Arabische koninkrijk van het schiereiland. De meest onvergetelijke herinnering aan die tijd vormt het Alhambra. Aan de voet van dit monument liggen oude wijken als El Albayzín, Sacromonte en El Realejo. De moderne stadsuitbreiding vond plaats rond verkeersaders als de Gran Vía de Colón en de Calle Reyes Católicos.

Wijk El Albayzín

Granada is uitstekend bereikbaar via de weg. De autoweg A-44 (E-902) verbindt de stad met het noorden van Andalusië, terwijl de A-92 een verbinding vormt met Málaga en Sevilla en in oostelijke richting met Almería, Murcia en de Levant. De N-432, die ook wel de Route van het Kalifaat genoemd wordt, voert naar Córdoba.

Op slechts zeventien kilometer afstand van de hoofdstad ligt het vliegveld van Granada (Chachina) van waaruit lijnvluchten naar de belangrijkste Spaanse steden verzorgd worden. Een andere mogelijkheid is naar Granada te reizen met de trein. De Andaluische stad is verbonden met de belangrijkste treinstations van het land.

De infrastructuur van Granada op het gebied van hotelaccommodatie is een van de beste van Andalusië. Men vindt hier talrijke hotels in de categorie van vijf, vier en drie sterren. Bovendien bevindt zich op het terrein van het Alhambra een Parador de Turismo, een van de meest geliefde en ook veelgeboekte staatshotels van het landelijk netwerk. Anderzijds biedt de stad zoveel restaurants dat er voor iedere smaak en elk budget wel iets te vinden is.

De winters van Granada zijn kort maar hevig. In het voor- en najaar daarentegen kan men genieten van gematigde temperaturen. De nabijheid van Sierra Nevada zorgt voor een scherp contrast tussen de dag- en de nachttemperatuur. In de winter wordt dan ook aangeraden warme kleding mee te brengen. In de zomer is de temperatuur in de stad lager dan in de overige Andaluische provinciehoofdsteden en in de avond is het dan vaak zelfs koel. Regenachtige dagen komen vooral in de herfst- en wintermaanden voor.

Sierra Nevada

GESCHIEDENIS

Volgens een legende werd Granada gesticht door een van de dochters van Noach, hoewel volgens weer een ander verhaal deze eer toekwam aan *Granata*, dochter van Hercules. Waar echter geen enkele twijfel over bestaat is het feit dat lang voor de komst van de islamieten Granada reeds een belangrijke nederzetting van de Iberiërs en de Romeinen was. De stad speelde een vooraanstaande rol in de kerstening van het Schiereiland. Documenten staven de aanwezigheid van Cecilio,

patroonheilige van de stad, in het jaar 60 na Christus, die in deze uithoek van het Romeinse *Betica* de evangelisatie in gang zette. Bovendien werd hier rond het jaar 300 in het toenmalige *Iliberis* het eerste concilie van de Spaanse kerk gehouden.

In 711 staken de islamieten de Straat van Gibraltar over en stichtten enige tijd later het Kalifaat van Córdoba. Na de val van die regering raakte Granada steeds meer op de voorgrond. In het jaar 1030 verhuisde de stad van de zone van Elvira naar de heuvel van El Albayzín teneinde mogelijke aanvallen te voorkomen. In die tijd begon de Noordafrikaanse Zirritische dynastie zijn eerste koningen te proclameren. In 1238 veroverde Ibn al-Ahmar, een koning die in een stadje van de provincie Jaén was geboren, echter de stad waarna hij de eerste regering van de Nazaritische dynastie uitriep. Zijn nakomelingen heersten 254 jaar lang over dit laatste islamitische bolwerk op het Iberisch Schiereiland. Onder de meest roemrijke koningen bevinden zich Yoessoef I en Mohammed V, volgens de kronieken uit die tijd rechtvaardige en wijze monarchen die gezorgd hebben voor de schitterendste paleisvertrekken van het Alhambra en El Generalife.

Alhambra met Sierra Nevada op de achtergrond

Tenslotte deed koning Boabdil op 2 januari 1492 ten overstaan van het Katholieke Koningspaar afstand van de troon. Isabella en Ferdinand trokken daarop Granada binnen en voltooiden daarmee de Herovering. Aanvankelijk waren de voorwaarden van overgave grootmoedig, want Koningin Isabella hield hardnekkig vol dat een samenleving van verschillende culturen mogelijk moest zijn. Haar achterkleinzoon Filips II, zoon van keizer Karel V, verbrak echter deze wens tot rust en vrede door verordeningen uit te vaardigen die erop gericht waren de rechten en vrijheden van het islamitische deel van de bevolking te beperken. In 1500 vond de eerste opstand in El Albayzín plaats en tweeënzeventig jaar later sloeg Jan van Oostenrijk de opstand van de Morisken in La Alpujarra neer en daarmee ook hun leider Aben Humeya.

In de daarop volgende eeuwen werd het monumentale erfgoed van Granada uitgebreid. Gedurende de zeventiende eeuw omarmde de stad de barokstijl en werden er kloosters

en kerken gesticht volgens de kunstnormen van die tijd. In de negentiende eeuw bereikte de stad opnieuw een hoogtepunt. De burgerij, die grote rijkdom had vergaard met de suikerrietplantages aan de Tropische Kust, zorgde voor de constructie van een brede laan die de Gran Vía de Colón genoemd werd. Aan beide zijden van deze avenue verschenen kunstzinnige modernistische en historistische gebouwen. In die jaren groeide de stad door tot aan de Camino de Ronda, waar de bebouwing grensde aan de vruchtbare vlakte. Er werden nieuwe parken en tuinen ontworpen, alsmede lange boulevards en talrijke wijken om de groeiende bevolking te kunnen huisvesten. Na de burgeroorlog van 1936 begon in Granada een periode van geleidelijk economisch, maatschappelijk en cultureel herstel, hetgeen zou uitmonden in de consolidatie als universiteitsstad en Sierra Nevada als wintersportoord en de restauratie van talrijke historische gebouwen die tegenwoordig de meest levendige middelpunten Andalusië vormen.

Koninklijke Kroon. Koninklijke Kapel

Gouden Vertrek

EL LEGADO ANDALUSÍ EN DE ROUTES

El Legado Andalusi - het Andalusisch Erfgoed - is een toeristisch en cultureel project waarmee wordt beoogd de historische identiteit van een beschaving die ruim acht eeuwen lang gebloeid heeft in het zuiden van het Iberisch Schiereiland terug te vinden en te promoten. De Stichting El Legado Andalusi is gevestigd in El Corral del Carbón van Granada, een voormalig beursgebouw dichtbij de Calle Reyes Católicos. Deze instelling heeft vier grote toeristische routes uitgezet die tot Europese Culturele Routes zijn uitgeroepen. Zij beginnen in dorpen en steden die nauw verbonden waren met het historisch verleden van Andalusië en eindigen in het paleiscomplex van het Alhambra, de meest indrukwekkende vestingstad van die cultuur.

De Route van het Kalifaat vormt een verbinding tussen Córdoba en Granada via het platteland en langs

olijfboomgaarden en doorkruist bovendien het zuiden van de buurprovincie Jaén. De Route van Washington Irving begint in Sevilla en loopt over heuvels, velden, vlaktes en lage bergen. De Nazaritische Route vertrekt vanuit het noorden van Jaén en daalt af naar het dal van de Guadalquivir, doorkruist de Sierra Mágina en loopt door naar de bergkammen die Granada omringen. De Route van de Almoraviden en Almohaden begint in Cádiz, loopt verder via Málaga en eindigt in de hoofdstad van het sprookjesachtige Nazaritische koninkrijk, langs de gewesten El Poniente en Las Alpujarras van de provincie Granada.

Aan de routes van El Legado Andalusi bevinden zich overall informatiepunten waar men een toeristisch paspoort kan laten afstempelen dat op het officiële hoofdkantoor van de stichting omgewisseld kan worden voor een geschenk.

STADSWANDELINGEN

Granada is een stad die uitstekend geschikt is voor wandelaars. De belangrijkste monumenten bevinden zich op een redelijke afstand van elkaar. Taxistandplaatsen vindt men langs de belangrijkste lanen en straten van de stad. Er rijden stadsbussen naar alle wijken van Granada.

Met de zogenoemde Bono Turístico de Granada kan men de belangrijkste monumenten en musea van de stad bezoeken zonder wachttijden voor de kassa. Dit ticket kan men kopen bij de loketten van het Alhambra en El Generalife, of op de bankkantoren van Caja de Granada. Het toegangsbewijs geldt voor het Alhambra en El Generalife, de Kathedraal, de Koninklijke Kapel, het Klooster van La Cartuja, het Klooster van San Jerónimo en het Wetenschapspark. Bovendien kan men hiermee verscheidene

musea gratis bezoeken en maximaal tien gratis ritten met de microbus of stadsbus maken.

In het algemeen zijn de musea geopend van dinsdagmiddag tot en met zondag. Op maandag en dinsdagochtend zijn deze gesloten. Voor nadere informatie wordt aangeraden contact op te nemen met de toeristenbureaus.

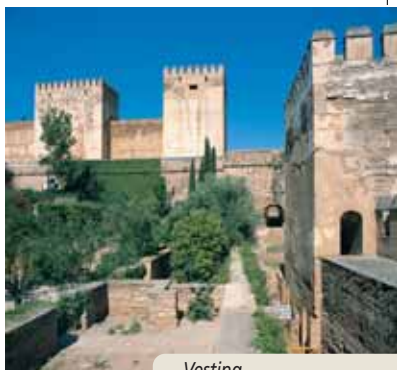
Alhambra en Generalife

Het **Alhambra** is het meest waardevolle en bekendste monument van *al-Andalus*. In het Arabisch betekent deze naam "de rode". Op de *Sabika*heuvel gelegen, van **El Albayzín** gescheiden door de rivier de Darro, is het Alhambra veel meer dan een oogverblindend paleiscomplex. De vesting, de paleizen en de tuinen zijn beladen met een enorme symbolische en mythologische betekenis. De historische en kunstzinnige waarde is erkend door de Unesco met de plaatsing op de Werelderfgoedlijst.

De meest gebruikelijke toegang tot het Alhambra is via het **plaza Nueva**. De **cuesta de Gómez** voert naar de Poort van Las Granadas in renaissancestijl die toegang verschaft tot een dicht bos waar een pad links naar de zuil van Karel V leidt. De Poort van de Rechtvaardigheid is versierd met een grote hoefijzerboog met daarop de open hand en de sleutel, dynastische en religieuze symbolen van de koningen die in deze paleizen woonden.

Een steil straatje loopt omhoog naar het Plaza de los Aljibes, waar links de **Citadel** staat, de oudste constructie op de heuvel naast de **Torres Bermejas**. Het heeft de vorm van een driehoek en is omgeven door solide muren beschermd door hoge torens. In het interieur bevindt zich het exercitieterrein en de militaire wijk. Aan de boeg van de Citadel verrijst de toren van La Vela waar men vanaf het dak een fraai uitzicht over Granada en de laagvlakte heeft. De klok die nog in de klokkengevel hangt gaf de tijd aan en kondigde evenementen en gebeurtenissen

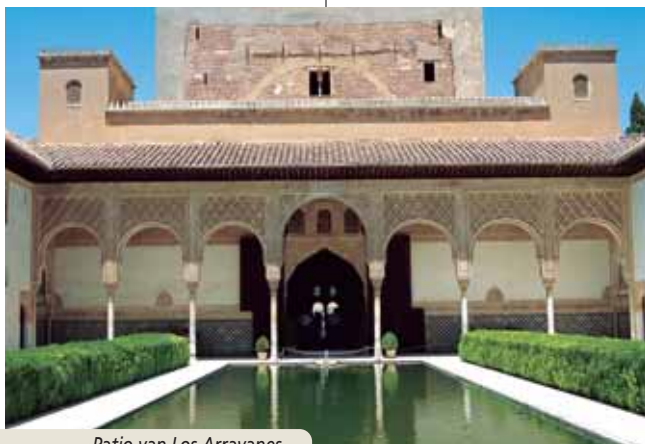
Vesting

van het stadsleven aan, zoals bijvoorbeeld de bevoelingsstijden op de vlakte.

De poort van El Vino geeft toegang tot de paleisvertrekken. Via trappen daalt men af naar El Mexuar, het vertrek dat dienst deed als vergaderzaal voor de regeringsraden. Daartegenover bevindt zich de gebedsruimte en daarnaast het Gouden Vertrek, waar de sultan audiënties hield voor een uitgebreid hof van ambtenaren en administrateurs. De voorgevel van de binnenplaats van het Gouden Vertrek is een van de fraaiste van het Alhambra. De prachtig versierde gevel met een fontein in het midden, een kopie van het origineel uit de beste tijd, bevat twee deuren: de rechter voerde in de tijd

Uitzicht op het Alhambra bij nacht

Patio van Los Arrayanes

van het sultanaat naar de privé-vertrekken en de linker naar de patio van Los Arrayanes.

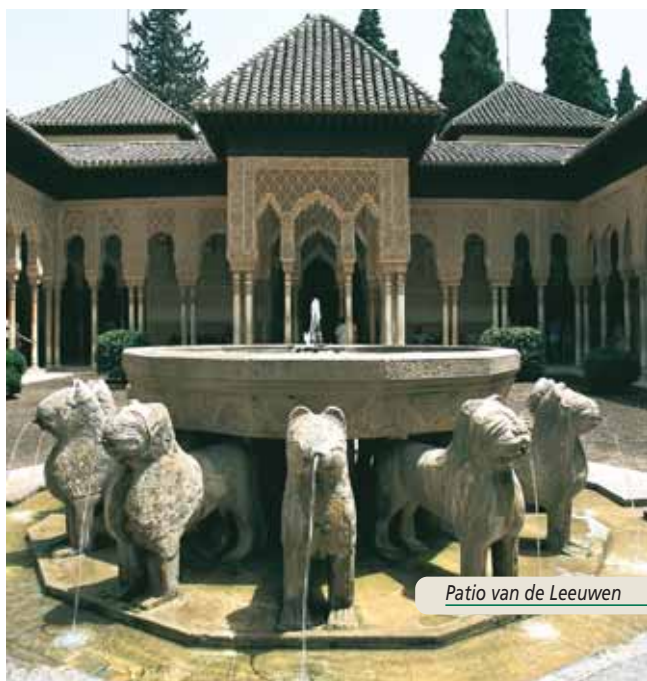
In Arabische bouwwerken is de binnenplaats de belangrijkste ruimte. In deze koninklijke patio is dit nog duidelijker. De **patio van Los Arrayanes** heeft een grote vijver waarin de **toren van Comares** en de zeven opengewerkte bogen die toegang verschaffen tot het vertrek van La Barca worden weerspiegeld. Rondom de binnenplaats bevinden zich de vertrekken van het paleis van Comares, residentie van de vier wettige echtgenotes van de sultan. Deze patio heeft altijd een functie als bestuursruimte gehad. Binnen de toren van Comares werd het vertrek van de Ambassadeurs ingericht waar de koning de vertegenwoordigers van de belangrijkste gezantschappen ontving. In dit vertrek accepteerde Boabdil bijvoorbeeld de

overgave van Granada in bijzijn van het Katholieke Koningspaar. Keramiek, stucwerk en mozarabische motieven versieren het ruime vertrek. Op de wanden zijn verzen en gebeden geschreven door bekwame ambachtslieden uit verre landen. Het gebed dat het meest herhaald wordt luidt: "Slechts God komt de grootheid, de glorie, de eeuwigheid, het wereldrijk en de macht toe". Tussen de vier wanden bevinden zich negen kleine nissen die allemaal even groot zijn op een na die voor de sultan gereserveerd was, in het midden tegenover de ingang met uitzicht op de vijver van de patio van Los Arrayanes. Het schitterende plafond is van bewerkt cederhout en stelt de zeven hemels van de kosmos voor, de weg die volgens de islamitische doctrine de ziel van de gelovige te gaan heeft alvorens de achtste hemel te bereiken, waar Allah gezeteld is.

Naast het paleis van Comares staat het **paleis van de Leeuwen**, privé-residentie van de koningen, gebouwd in opdracht van Mohammed V eind veertiende eeuw. Dit paleis is ontworpen rondom een patio, ondersteund door 124 ranke gestileerde zuilen die aan een idyllisch palmboombos doen denken. De decoratie met stalactieten en het pleisterwerk van de gewelven zijn een voorbeeld van een van de beste constructies uit de geschiedenis van *Al-Andalus*.

Midden op de binnenplaats bevindt zich een door twaalf leeuwen ondersteunde fontein. Ooit was deze in gouden kleurschakeringen geschilderd waardoor de marmeren bodem prachtig naar voren kwam.

Rondom de patio bevinden zich de paleisvertrekken. Aan de zuidkant, tegenover de fontein van de Leeuwen, ligt het vertrek van Los Abencerrajes. Deze kamer is vernoemd naar een machtige Noordafrikaanse familie die een confrontatie aangegaan was met de laatste Moorse koning van Granada. Volgens de legende werden de belangrijkste leden van deze familie hier om het leven gebracht. Naar het schijnt was het Boabdil zelf die daartoe opdracht had gegeven toen hem ter ore kwam dat een van zijn belangrijkste medewerkers een liefdesrelatie met zijn echtgenote onderhield in de prinselijke tuinen van El Generalife.

Patio van de Leeuwen

Tuinen van El Generalife

In het vertrek van de Koningen, gelegen aan een van de zijden van de binnenplaats van de Leeuwen, werden ontvangsten en feestelijke evenementen gehouden. Het gewelf is versierd met fresco's, het werk van kunstenaars uit Genua die in de laatste jaren van het Nazaritische koninkrijk in Granada woonden. Het vertrek van de Twee Zusters dat toegang verschaft tot het balkon van Lindaraja, is gedecoreerd met een prachtige koepel met vijfduizend kleine hangende prisma's. De wanden lijken geborduurd met de bekendste dichtregels van het Alhambra: "Tuin ik ben het die de schoonheid siert; je zult mij kennen als je naar mijn schoonheid kijkt".

Niet ver van het balkon van Lindaraja bevindt zich het

vertrek van het Fruit, waar Julio Aquiles en Alejandro Mayner, leerlingen van Rafaël, in 1537 de fresco's op het plafond schilderden. In dit vertrek logeerde de Amerikaanse schrijver Washington Irving, die hier zijn beroemde "Vertellingen van het Alhambra" schreef.

Enkele gangen leiden naar **El Patal**, een van de eerste paleisvertrekken van het Alhambra. De vijver weerspiegelt de toren van de Dames. De wandeling naar El Generalife komt langs de toren van de Vrouwelijke Gevangene en enkele meters verderop langs de Prinsessentoren.

Boven het Alhambra, aan de voet van de Heuvel van de Zon, bevindt zich **El Generalife**, dat in het Arabisch "de tuin van de architect" betekent. Dit lushof

diende voor de Nazaritische koningen als recreatieoord tijdens de heetste maanden van het jaar. De in terrassen aangelegde tuinen, waar veel water en weelderig groen te vinden is, liggen rondom de patio van La Acequia, een bekoorlijk paviljoen van waaruit men een prachtig uitzicht heeft op de oude wijken van Granada.

Het Alhambracomplex omvat ook monumenten van na de Heroëring. Het **klooster van San Francisco**, tegenwoordig een Parador de Turismo, heeft een kloostergalerij waar aan een van de zijden Isabella van Castilië werd begraven, enkele jaren voordat haar stoffelijk overschot overgebracht werd naar de Koninklijke Kapel van Granada waar zich het graf bevond van haar echtgenoot Ferdinand. De gotische **kerk van Santa María de la Alhambra** was de eerste kathedraal van de stad, gebouwd op de overblijfselen van de koninklijke moskee. Daarnaast staat het **paleis van Karel V**, een van de meest indrukwekkende monumenten in renaissancestijl van Spanje. Het bouwwerk was een project van Pedro Machuca uit 1527. De gevel bestaat uit versierde stenen. De vierkante grondvorm vormt een contrast met de van zuilengangen voorziene ronde patio, waar regelmatig culturele evenementen gehouden worden. In dit paleis uit de

Renaissance is het Museum van het Alhambra gevestigd, waar Spaans-Arabische kunstvoorwerpen uit de negende tot de zestiende eeuw tentoongesteld worden. Naast uit de paleizen afkomstige decoratieve en gebruiksvoorwerpen kan men hier een uitgebreide collectie keramiek, beschilderd hout en fijnbewerkt pleisterwerk bewonderen.

In de bovenverdieping van het paleis is het Museum voor Schone Kunsten gevestigd. Hier is een uitgebreide schilderijenverzameling van kunstenaars uit de zestiende en de zeventiende eeuw te zien. In de vertrekken is een groot deel van de kunstwerken van kerken en kloosters van de stad ondergebracht, waaronder enkele van de beste werken van de schilder Alonso Cano.

Paleis van Karel V

Albayzín en Sacromonte

El Albayzín is een zeer karakteristieke Andalusische wijk. Hoewel deze reeds vanaf de elfde eeuw bewoond werd was het onder de Nazaritische dynastie dat deze tot een solide stadskwartier uitgroeide met *medinas*, de belangrijkste residenties en de grootste moskeeën. De wandeling begint op het **plaza Nueva** (1), naast het plein van Santa Ana met de gelijknamige kerk. Deze tempel was een ontwerp van de architect uit de renaissance-tijd Diego de Siloé. De werkzaamheden begonnen in 1501 en werden tweeënzestig jaar later voltooid. Bijzonder is de fraaie voorgevel, de toren in mudejarstijl en de hoofdkapel met fraaie

moriskenversieringen. Links bevindt zich de rivier de Darro. De gebouwen lopen door tot aan de oever en de bruggen rechts voeren naar de dichtbevolkte wijken La Almanzora en La Antequeruela, aan de voet van het Alhambra.

Aan een van de eerste straatjes die naar El Albayzín steil omhoog lopen staat het huis

van de familie Pisas (2), een paleis gewijd aan het leven en werk van San Juan de Dios, tegenwoordig beheerd door de religieuze orde van de Hospitaalridders. De Cuesta de Santa Inés, ter hoogte van de brug van La Cabrera, voert naar het gelijknamige klooster.

Tegenover de overblijfselen van de brug van de Kadi die in andere tijden het Alhambra met El Albayzín verbond, bevindt zich **El Bañuelo (3)**, een van de oudste en best bewaard gebleven Arabische badhuizen van Spanje. De constructie dateert uit halverwege de elfde eeuw. Het heeft een rechthoekige vorm en een aantal hoefijzerbogen ondersteund door kapitelen uit verschillende historische periodes. In het interieur is nog steeds de klassieke indeling van de *hamams* te zien: in de koude, warme en hete vertrekken

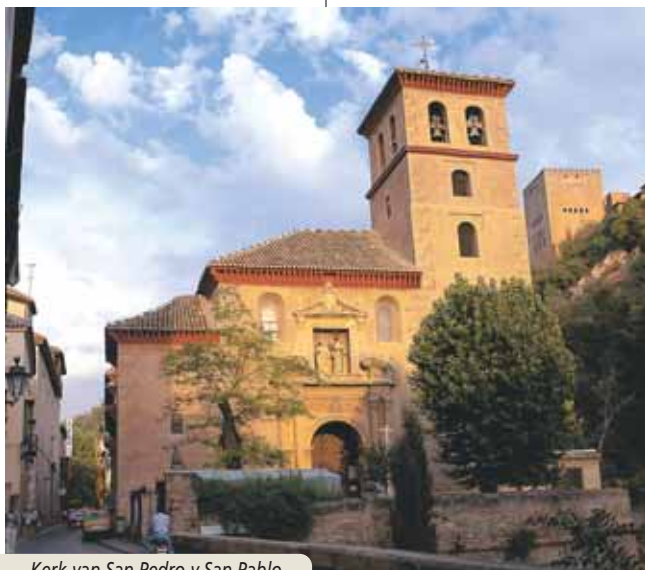
vertoefden ooit de inwoners van deze drukke wijk, gewoonlijk ambachts- en handelslieden.

Als men verder wandelt via de Carrera del Darro bereikt men het **klooster van Santa Catalina de Zafra (4)**, in 1520 gesticht door Hernando de Zafra, secretaris van het Katholieke Koningspaar. De voorgevel van de tempel is gebouwd in renaissancestijl en in het interieur is een moriskenhuis te zien, daterend uit de veertiende eeuw.

Het **huis van Castril (5)** is een paleis uit de zestiende eeuw waar tegenwoordig het Archeologisch Museum van Granada gevestigd is. De indrukwekkende voorgevel in platereske stijl wordt toegeschreven aan Diego de Siloé. Het meest opmerkelijke element van het bouwwerk is de bovenlijst van de gevel, waarop de wapenschilden van de oude

Plaza Nueva

Kerk van San Pedro y San Pablo

bewoners staan afgebeeld. In het interieur zijn vooral de trap en de binnenplaats bijzonder. De zalen herbergen een belangrijke tentoonstelling over de verschillende culturen die Granada en de provincie hebben bevolkt, in het bijzonder de Prehistorie, het tijdperk van de Romeinse beschaving en de eerste jaren van de islamitische overheersing.

op de ruïnes van een oude moskee. De christelijke klokkentoren is gebouwd op de plaats van de oude dertiende-eeuwse minaret.

De Carrera del Darro eindigt bij de **paseo de los Tristes (8)**, een van de meest levendige en kosmopolitische plekken van Granada. Vanaf deze boulevard heeft men een fraai uitzicht op

Tegenover het huis van Castril staat de **kerk van San Pedro y San Pablo (6)** met een ruim voorplein, geopend naar de oever van de rivier. De Latijnse kruisvorm is verrijkt met kapellen in renaissancestijl waar kostbare barokke beelden vereerd worden. Een schitterend plafond in mudejarstijl overdekt de tempel. De Calle Gloria loopt omhoog naar de **kerk van San Juan de los Reyes (7)**, gebouwd

het Alhambra, met de toren van Comares als belangrijkste referentiepunt. Aan de andere zijde van de brug van Los Tristes loopt een weg naar La Fuente del Avellano, sinds het begin van de twintigste eeuw een ontmoetingspunt voor filosofen, musici en dichters zoals bijvoorbeeld Ganivet, Falla en Lorca.

De Cuesta del Chapiz loopt langs het **paleis van de familie Córdoba (9)**, waar het Gemeentearchief van Granada is gevestigd. Iets verder op de heuvel staat het **huis van El Chapiz (10)**, tegenwoordig de School voor Arabische Studies. Het is het bekendste en grootste moriskenhuis van de stad en herbergt twee prachtig versierde woningen die uit begin zestiende eeuw dateren.

Wijk Sacromonte

De Calle Peso de la Harina voert naar de wijk **Sacromonte**. Een groot deel van de grotwoningen hier is uitgehouwen uit de heuvel van Valparaíso. Deze uit de aarde uitgeholde witgekalkte huizen worden van oudsher bewoond door zigeunerfamilies die in de avonduren flamencofeesten organiseren, die hier *zambras* genoemd worden. De weg heuvelopwaarts eindigt bij de **abdij van Sacromonte (11)**, gesticht door aartsbisschop Don Pedro de Castro in de zeventiende eeuw. In de abdij worden relikwieën van de heilige martelaren Cecilio en Tesifonte aanbeden. Ook werden in deze omgeving de zogenaamde *Libros Púmbleos* gevonden die volgens de legende geschreven werden in opdracht van koning Salomon.

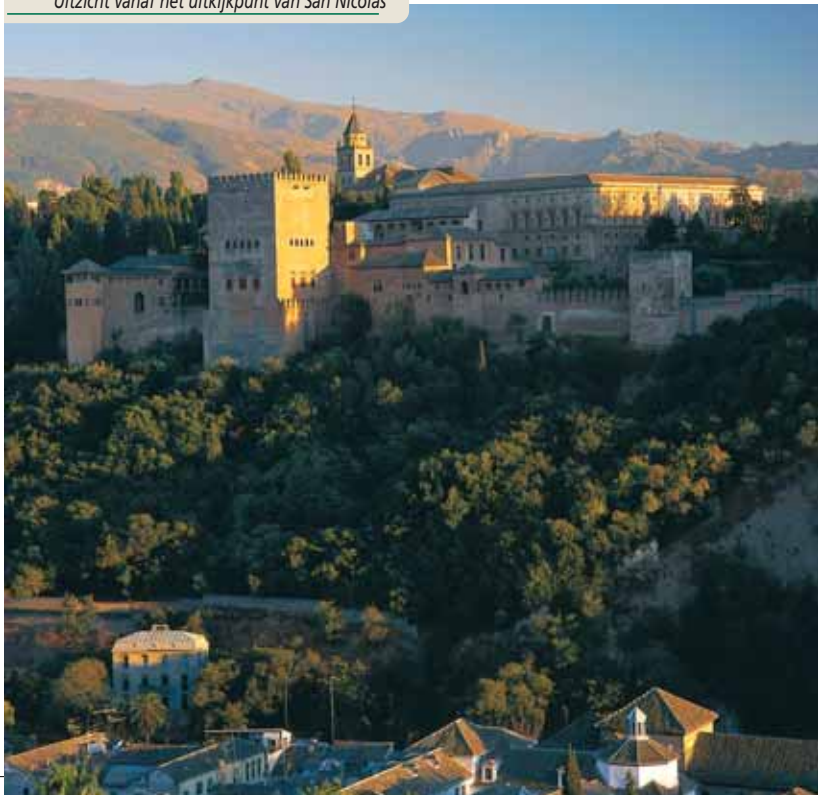
Paseo de los Tristes

Wij dienen nu terug te lopen naar de Cuesta del Chapiz om het **plaza del Salvador** (12) te bereiken, waar aan een van de zijden van het plein de gelijknamige kerk staat, gebouwd op de overblijfselen van een van de vele andere moskeeën die in de Nazaritische tijd overal verspreid over de stad stonden. In het interieur is de patio van de voetwassing bewaard gebleven, omgeven door hoefijzerbogen daterend uit eind dertiende eeuw.

Naast het Plaza del Salvador bevindt zich het **uitkijkpunt van San Nicolás** (13), een van de beroemdste en levendigste pleinen van Granada. Van

hieruit heeft men het mooiste uitzicht op het Alhambra en El Generalife. Op heldere dagen zijn links daarvan de hoogste toppen van Sierra Nevada te zien en rechts de moderne stad. Aan het plein staan de kerk van San Nicolás, een eenvoudige tempel in mudejarstijl uit halverwege de zestiende eeuw, niet ver van de overblijfselen van een waterreservoir uit de Arabische tijd. Aan de voet van het plein staat een *carmen* met uitzicht op het Alhambra, waar de Belgische schilder Max Moreau gewoond heeft. Deze kunstenaar schonk zijn werk aan de stad, hetgeen tegenwoordig te zien is in combinatie met tijdelijke fototentoonstellingen.

Uitzicht vanaf het uitkijkpunt van San Nicolás

Huis van Castil en kerk van San Pedro

Enkele straten verderop bevinden zich het Plaza Larga, het hart van het hooggelegen deel van El Albayzín, en de boog van Las Pesas die in de elfde eeuw door de koningen van de Ziritische dynastie gebouwd werd. Evenwijdig aan de Cuesta de Alhacaba staat de muur, ook bekend als de Cadimavesting, die uit de elfde eeuw dateert en eeuwen geleden tot aan de poort van Elvira doorliep. Tegenwoordig bevindt deze muur zich dichtbij het **paleis van Dar-al-Horra (14)**, dat volgens de legende de residentie van sultane Aixa was, de moeder van koning Boabdil. Daarnaast staat het **klooster van Santa Isabel la Real (15)**, gesticht door Isabella van Castilië en gebouwd in een uitgesproken gotische mudejarstijl. Aan het Plaza de San Miguel Bajo staat de gelijknamige kerk. Niet ver daarvan bevindt zich de **kerk van San José (16)**, de oude

Moraboetische moskee uit de elfde eeuw die als een van de oudste bouwwerken van de stad beschouwd wordt. De Calle Calderería Vieja, waar zich enkele van de meest befaamde theehuizen van Granada bevinden en winkels met volkskunst die tegenwoordig door de islamitische gemeenschap van Granada beheerd worden, loopt heuvelafwaarts naar het Plaza Nueva.

Klooster van Santa Isabel la Real

Kathedraal

Van de Kathedraal naar La Cartuja

De **Kathedraal** (17) van Granada, aan de achterkant van de Gran Vía de Colón gelegen, is gebouwd op de funderingen van de hoofdmoskee.

De constructie begon toen de gotische stijl nog gangbaar was, maar het was architect Diego de Siloé die het in een kolossaal bouwwerk in renaissancestijl zou veranderen, in de zeventiende eeuw voltooid door Alonso Cano die de barokke voorgevel ontwierp. De drie verschillende stijlen gaan in volmaakte harmonie samen in een van

de prachtigste christelijke tempels in de zuidelijke helft van het schiereiland.

De voorgevel, voltooid in 1667, biedt een groots gebeeldhouwd tafereel dat in drieën is gedeeld in een soort Romeinse triomfbogen. Het interieur van de Kathedraal bestaat uit vijf grote schepen die ontworpen werden door de gotische architect Enrique Egas. Veel later, toen Diego de Siloé de leiding over de constructie kreeg, werd een aantal zware zuilen bekroond door kapitelen

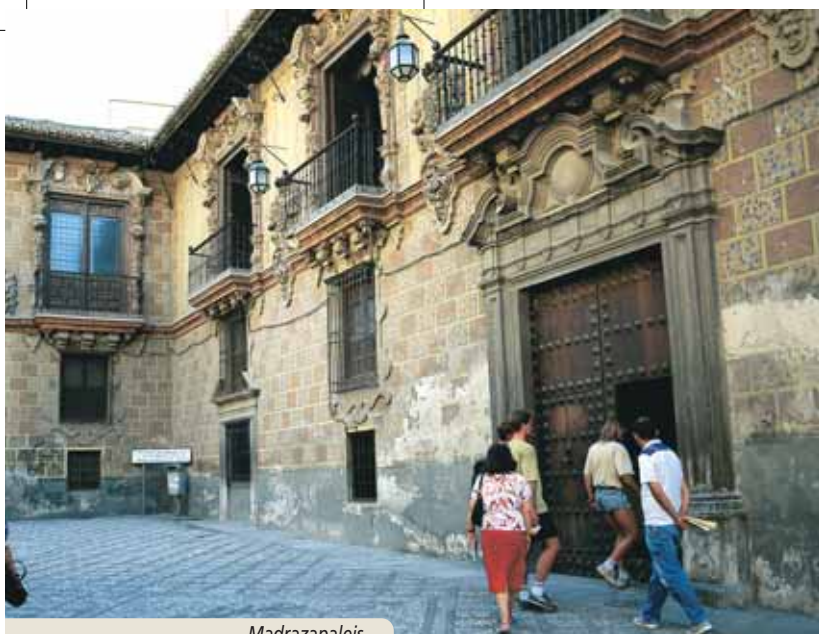

Koninklijke Kapel

in klassieke stijl aangebracht. In het midden van de basiliekvorm bevindt zich het hoofdaltaar, omgeven door een enorme kooromgang waarop een aantal kapellen uitkomt, gewijd aan verscheidene vaders van de katholieke kerk.

De Koninklijke kapel (18), waar zich de stoffelijke overschotten van het Katholieke Koningspaar bevinden, alsmede van Johanna van Castilië, bijgenaamd "de Waanzinnige", en van haar

Madrazapaleis

echtgenoot Filips de Schone, werd gebouwd in 1505 in gotische flamboyante stijl. Via de gevel aan de Calle Oficios bereikt men de crypte. Naast de koninklijke pantheons is ook het kunstzinnige smeedijzeren traliwerk van meester Bartolomé de moete waard. Het museum van de Koninklijke kapel is een van de meest interessante tentoonstellingscentra voor gewijde kunst van de provincie Granada. Behalve de grafsteden vindt men hier een zaal die gewijd is aan koninklijke gebruiksvoorwerpen, waaronder de kroon en de staf die Isabella van Castilië droeg tijdens de inname van de stad en een grote collectie Vlaamse schilderkunst uit de

vijftiende eeuw die de koningin van Castilië kort voor haar dood aan de stad schonk. Tussen de Koninklijke kapel en de Kathedraal staan de kerk van El Sagrario en La Lonja.

Aan de andere kant van de Calle Oficios staat de **Madraza** (19), de oude koranschool, gesticht door Yoessoef I die later in gebruik werd genomen als Raadhuis. Tegenwoordig is hier een deel van de Universiteit van Granada gevestigd. Daarnaast bevindt zich het Centrum José Guerrero; dit moderne gebouw tegenover een van de zijden van de Kathedraal herbergt enkele van de beste werken van deze uit Granada afkomstige schilder, een van de meest belangwekkende kunstenaars

van de Spaanse abstracte kunstbeweging van halverwege de twintigste eeuw.

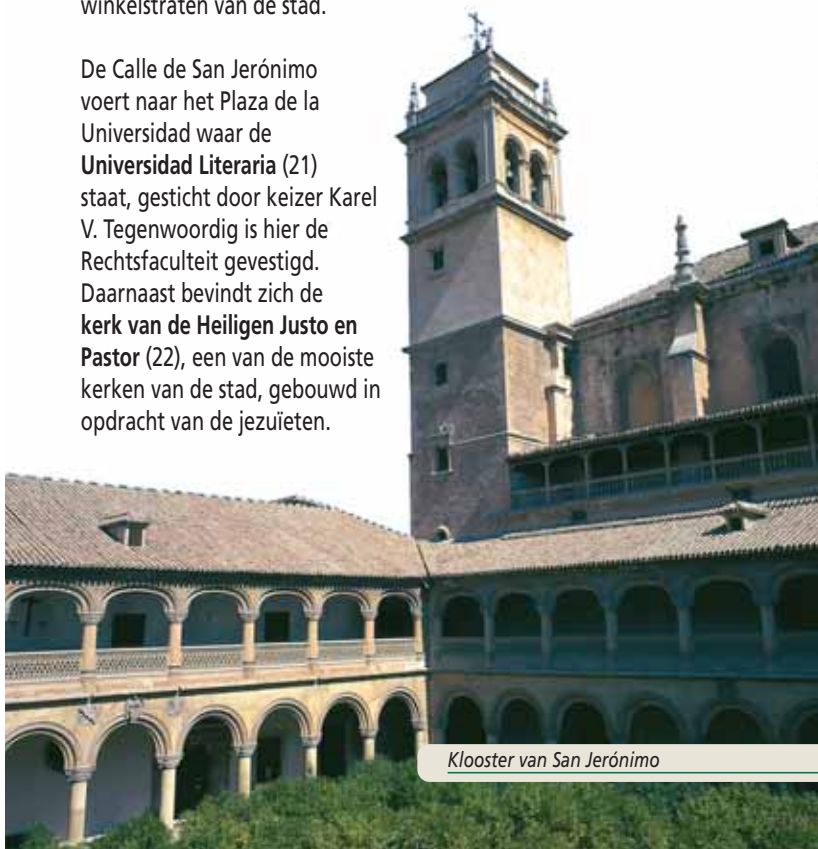
De **Alcaicería** (20) was ten tijde van het Nazaritische koninkrijk een grote zijdemarkt. Na een grondige restauratie als gevolg van een dramatische brand is het tegenwoordig weer een doolhof aan smalle straatjes met winkels waar sieraden, zilverwerk, keramiek en houtmozaïekwerk verkocht wordt.

Het Plaza de Birrambla, in de volksmond de Bloemenmarkt genoemd, ligt niet ver van de mooiste monumenten. Dit wandel- en uitgaansgebied ligt ook dichtbij de levendigste winkelstraten van de stad.

De Calle de San Jerónimo voert naar het Plaza de la Universidad waar de **Universidad Literaria** (21) staat, gesticht door keizer Karel V. Tegenwoordig is hier de Rechtsfaculteit gevestigd. Daarnaast bevindt zich de **kerk van de Heiligen Justo en Pastor** (22), een van de mooiste kerken van de stad, gebouwd in opdracht van de jezuïeten.

Bijzonder is de rijke decoratie van de voorgevel en het hoofdaltaar met een fraai barok altaarstuk. Iets verderop staat het **college van San Bartolomé en Santiago** (23), een gebouw uit de zestiende eeuw met in het midden een uit twee verdiepingen bestaande galerij.

De Calle de San Jerónimo loopt heuvelafwaarts naar de kerk van El Perpetuo Socorro, op de hoek van de Calle San Juan de Dios en de Calle Gran Capitán. In laatstgenoemde straat bevindt zich het **klooster van San Jerónimo** (24), gebouwd in 1504. Heel bijzonder zijn de twee kloostergalerijen voorzien

Klooster van San Jerónimo

van een tuin met fonteinen en sinaasappelbomen, en de aangrenzende kerk die een mooi altaarstuk biedt en een koor waaraan de meest befaamde kunstenaars uit Granada van de zestiende en zeventiende eeuw hebben gewerkt.

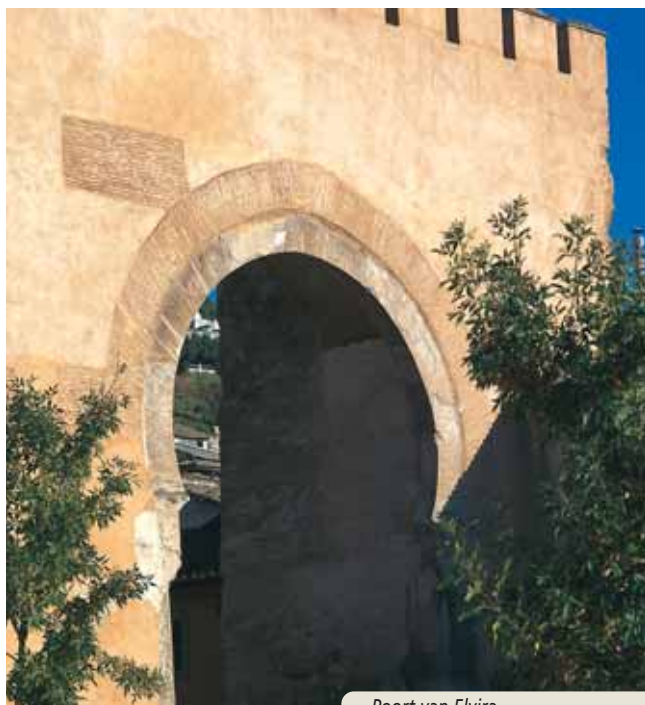
Een straat verderop staan het **hospitaal** en de **basiliek van San Juan de Dios** (25), met barokke stijlelementen. Het hospitaal is gebouwd rondom twee binnenplaatsen versierd met de karakteristieke tegels van Granada en muurschilderingen, terwijl in de kerk een altaarstuk van een kunstig bewerkte edele houtsoort in Churriguerastijl te zien is.

De Calle San Juan de Dios leidt naar de tuinen van El Triunfo met rechts de Gran Vía de Colón, een van de belangrijkste verkeersaders van de moderne stad die begin twintigste eeuw werd aangelegd in opdracht van rijke burgers uit de suikerindustrie. Aan de Gran Vía staan talrijke interessante historistische en modernistische bouwwerken.

In de tuinen van El Triunfo staat het **Koninklijk Hospitaal** (26), het eerste burgerlijke bouwwerk dat door het Katholieke Koningspaar bekostigd werd. De constructie begon in 1504 en de bouwstijl is een combinatie van laatgotische en vroege renaissancekenmerken.

Koninklijk Hospitaal

Poort van Elvira

Tegenwoordig zijn hier het Rectoraat van de Universiteit van Granada en de Centrale Bibliotheek gevestigd.

Dichtbij het Koninklijk Hospitaal bevindt zich de **poort van Elvira** (27), omlijst door een enorme hoefijzerboog daterend uit eind elfde eeuw. De Calle Acera de San Ildefonso voert naar het klooster van de Geschoeide Mercedariërs en naar de kerk van San Ildefonso. Deze straat loopt tenslotte verder omhoog naar het **klooster van La Cartuja** (28), gebouwd in de zuiverste barokstijl. Met de constructie werd begonnen in 1515, maar het eindresultaat

verschilde sterk van wat in die jaren gangbaar was. De rijkelijk versierde kerk, de sacristie en het tabernakel herbergen zeer waardevolle kunstvoorwerpen.

Klooster van La Cartuja

Real Chancillería

Van het Plaza Nueva naar El Realejo

Het Plaza Nueva verkreeg het huidige uiterlijk nadat de Darrorivier van een overwelving was voorzien. Aan een kant van het plein bevindt zich de **Real Chancillería** (29), het Hooggerechtshof, gebouwd in 1530 naar een ontwerp van Diego de Siloé. De gevel is een werk van de meestersteenhouwer Martín Díaz en de beeldhouwer Alfonso Hernández. De Calle Reyes Católicos loopt naar het Plaza de Isabel la Católica, waar een beeld van de koningin met Christoffel Columbus staat, een werk van Mariano Benlliure. Enkele meters verderop staat het **Corral del Carbón** (30), een voormalig beursgebouw,

Corral del Carbón

tegenwoordig zetel van de stichting El Legado Andalusi. De voorgevel is versierd met een hoefijzerboog en mozarabische motieven. De galerij rondom de binnenplaats bestaat uit twee verdiepingen. Het **Gemeentehuis** (31) van de stad bevindt zich aan een kant van het Plaza del Carmen. In 1858 verhuisde dit van de oude locatie in La Madraza naar de plek waar ooit het klooster van de ongeschoeide karmelietessen stond. De classicistische voorgevel is een werk van architect Juan Puguire die het voorzag van een groot centraal balkon. Binnen bevindt zich een sobere met tegels versierde kloostergalerij.

Gemeentehuis

Puerta Real is een knooppunt waar de straten Calle Reyes Católicos, Recogidas, Ángel Ganivet en La Acera del Darro, die uitkomt bij de Genilrivier, samenkomen. Midden op het plein van Puerta Real bevindt zich de fontein van de Veldslagen. Aan het nabijgelegen Plaza de Bibataubín staat het gelijknamige paleis en precies daartegenover, aan de Carrera del Genil, de **basiliek van Nuestra Señora de las Angustias (32)**, patrones van de stad. De kerk herbergt een barok altaarstuk met daaromheen kapellen waar religieuze beelden uit de zeventiende en achttiende eeuw bewaard worden.

Verder via de Carrera del Genil richting Camino de Ronda en de rondweg bereikt men het Wetenschapspark, een interactief museum gewijd aan de wetenschappen en het heelal. Bezoekers worden uitgenodigd een actieve rol te spelen in vertrekken waar licht, lenzen en geluid een wereld aan indrukken creëren. Computers spelen een vooraanstaande rol in het park, naast het planetarium, de vlindertuin en de tentoonstellingen van El Legado Andalusi. In het Wetenschapspark staat een toren die een prachtig uitzicht op de stad biedt.

Weer terug in het centrum vervolgt de wandeling naar het Plaza de Mariana Pineda. Daarnaast bevindt zich het Plaza de los Campos, met aan een van de zijden een paleisachtige toren, het **koninklijk vertrek van Santo Domingo** (33), omgeven door tuinen. Tijdens het Nazaritische koninkrijk was dit het ontspanningsoord voor de koningen gedurende de Ramadan. Aan het **Plaza de Santo Domingo** (34) staat de gelijknamige kerk. De fraaie voorgevel met drie ronde arcades dateert uit begin zestiende eeuw. Het interieur

is voornamelijk in gotische stijl uitgevoerd, met enkele kapellen in barokstijl. Aan de overkant staat het huis van de familie Girón en iets verderop het **huis van Los Tiros** (35), dat in de zestiende eeuw toebehoorde aan de familie Granada Venegas die op de voorgevel hun wapenspreuk liet aanbrengen: "Het hart is de baas". De gevel doet aan een vesting denken. De toren is bekroond met kantelen, heeft twee balkons en vijf symmetrisch geplaatste schoorbeelden. Binnen is vooral de Gouden Zaal interessant, versierd met een in kleuren geschilderd plafond. Naast het

Huis van Los Tiros

Woonhuis-museum van Manuel de Falla

Casa de los Tiros staat het huis van Padre Suárez, waar tegenwoordig het Archief van de Real Chancillería is gevestigd.

Het Plaza del Realejo en de Calle Molinos lopen heuvelopwaarts naar het **Campo del Príncipe** (36); de naamgeving van deze ruime zone verwijst naar het feit dat prins Juan, zoon van het Katholieke Koningspaar, hier in 1497 in het huwelijk trad. Naast het Campo del Príncipe staat de kerk van San Cecilio, in 1540 gebouwd op de plek van een oude moskee. Aan de overkant bevindt zich het stenen kruisbeeld van El Cristo de los Favores, dat door de inwoners van Granada vereerd wordt. Naar een traditie dient het kruisbeeld op Goede Vrijdag

om drie uur 's middags bezocht te worden; volgens ingewijden worden dan alle gebeden verhoord.

De Calle Antequeruela Baja loopt naar het hotel Alhambra Palace, een van de meest legendarische etablissementen van de stad. Vanaf de terrassen heeft men een van de mooiste uitzichten op Granada en de vruchtbare vlakte. Daarnaast bevindt zich de **stichting Rodríguez Acosta** en het **instituut Gómez Moreno** (37). Verbonden door dezelfde *carmen* worden de stichting en het instituut omringd door prachtige tuinen, verluchtigd met vijvers en klassieke beelden. Binnen het gebouw van de stichting bevinden zich de privé-vertrekken van de kunstenaar José María Rodríguez Acosta die de inspiratie leverde voor dit buitenverblijf. In de zalen op de benedenverdieping hangen enkele van zijn schilderijen uit begin twintigste eeuw en boven bevindt zich zijn atelier. Het instituut Gómez Moreno biedt een expositie van een van de meest uitgebreide privé-collecties van Andalusië. Deze verzamelaar bracht archeologische voorwerpen maar ook schilderijen en beeldhouwkunst samen.

De Callejón del Niño del Royo loopt heuvelafwaarts naar de **Torres Bermejas** (38), een

Carmen de los Mártires

van de oudste Arabische
bouwwerken van de stad.
De drie torens hadden vanaf
het begin een bewakings- en
verdedigingsfunctie.

Vervolgens dient U even
terug te lopen tot het
**woonhuis-museum van
Manuel de Falla (39)**, een kleine
carmen waar de geniale musicus
enkele van zijn beroemdste
werken gecomponeerd heeft.
De vertrekken zijn ingericht
met persoonlijke voorwerpen,
boeken en partituren van de
hand van deze kunstenaar.
De Calle Antequeruela Alta
loopt naar het Auditorio
Manuel de Falla, een modern
bouwwerk uit 1978 van de hand
van architect José María García
de Paredes. Dit auditorium
omvat een grote concertzaal,

repetitieruimtes en een
bibliotheek gespecialiseerd in
het werk van Manuel de Falla.
Rechts van het gebouw loopt
een weg naar het **carmen de
los Mártires (40)**, een ander
fraai plekje van de stad. Het huis
staat op de plaats waar zich
naar zeggen de gevangenis voor
de christenen bevond ten tijde
van de Nazaritische dynastie.
Na verovering van de stad
werd hier een klooster van de
Ongeschoeide Karmelietessen
gevestigd. Tussen 1582 en 1587
was de mysticus San Juan de
la Cruz prior van dit klooster.
In de achttiende eeuw werd
het huidige buitenhuis
gebouwd, omgeven door
tuinen, vijvers en uitkijkpunten.
Tegenwoordig worden hier
maatschappelijke en culturele
evenementen georganiseerd.

Routes door de provincie

Sierra Nevada

Sierra Nevada herbergt de hoogste bergtoppen van het Iberisch Schiereiland. De *Mulhacén* bereikt een hoogte van 3482 meter en de *Veleta*, de meest emblematische top van de bergkam, een hoogte van 3398 meter. Sierra Nevada is uitgeroepen tot Nationaal Park. Het beschermde gebied is meer dan 86.200 hectare groot. Daaromheen ligt een Natuurpark van 169.239 hectare met op de hellingen zestig dorpen behorende tot de provincies Granada en Almería. Dankzij de rijkelijk aanwezige inheemse flora y fauna is dit gebied door de Unesco uitgeroepen tot Biosfeerreservaat.

In Granada begint de GR-420, bekend als de hoogste weg van Europa, die naar het skioord **Pradollano** (Sierra Nevada) voert, een van de belangrijkste wintersportgebieden van Europa. In Pradollano vindt men hotels en restaurants, alsmede skiliften die naar de belangrijkste skipistes lopen. In de zomermaanden, als sneeuw en ijs zijn verdwenen, komt de weg tevoorschijn die van Pradollano naar de plaats **Capileira** in Las Alpujarras loopt, die gesloten is voor het verkeer en alleen gebruikt mag worden na toestemming van de autoriteiten. Deze weg loopt steil omhoog naar de top van

Pradollano

de Veleta en weer naar beneden dwars tussen halfronde vlaktes en lagunes uit de ijstijd door. In die tijd van het jaar zijn er kuddes Spaanse steenbokken te zien die in de hooggelegen

zones van het bergmassief leven. Ook is tegen de avond in zuidelijke richting de Middellandse Zee met het silhouet van het Rifgebergte in Marokko te ontwaren.

Las Alpujarras

In de Arabische taal betekent **Alpujarra** "grasheuvel". Tegenwoordig is dit geweest een van de meest historische en schilderachtige zones van de provincie Granada. La Alpujarra is gelegen op de zuidelijke uitlopers van Sierra Nevada en herbergt een belangrijk aantal witte dorpjes met een wirwar aan straatjes en een opmerkelijke volksbouwkunst. Deze plaatsen bevinden zich op steile heuvels met talrijke brede rivieren en dichte steeneiken-, kastanje- en coniferenbossen.

La Alpujarra was de laatste plek waar de moriskenen woonden voor hun definitieve verbanning eind zestiende eeuw. De troepen van Filips II vochten bloedige veldslagen

in dit gebied tegen de opstandelingen, erfgenamen van het verdwenen Nazaritische koninkrijk. Die strijd leeft nu nog slechts in de herinnering voort. De dorpen in La Alpujarra werden herbevolkt door oude christenen afkomstig uit Galicië, Castilla-La Mancha en Jaén.

De meest gebruikelijke toegang tot La Alpujarra is via de A-44. Enkele kilometers onder de plaats Dúrcal begint de A-348 die naar Lanjarón loopt.

Binnenplaats in Lanjarón

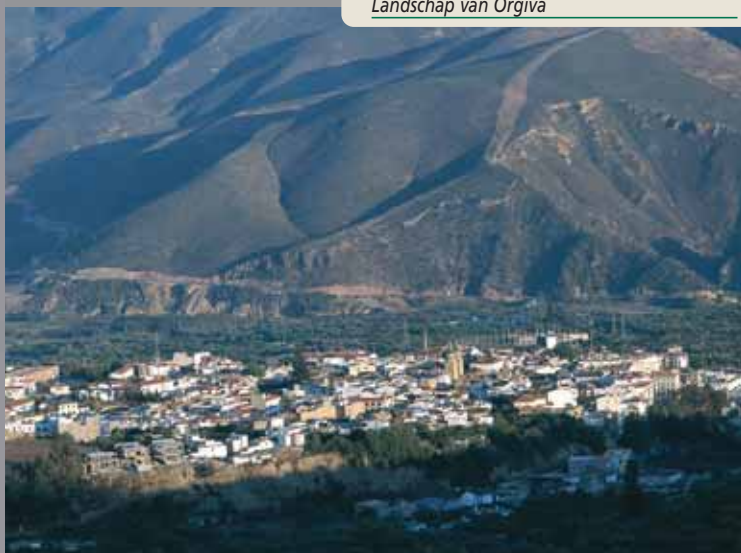
Kuuroord van Lanjarón

Dit stadje wordt beschouwd als de historische toegangspoort tot het gewest en is befaamd vanwege de geneeskrachtige bronnen. Het kuuroord dateert uit de achttiende eeuw en bezit vijf waterbronnen die in het bijzonder aangeraden worden bij klachten als reuma, longziekten, spijsverteringsproblemen, overgewicht en diabetes. In het centrum van de stad, niet ver van de hotels die uit

eind negentiende eeuw dateren, staat de kerk van Nuestra Señora de la Encarnación, gebouwd halverwege de zestiende eeuw, waar een van de rijkelijkst versierde barokke altaarstukken van de provincie bewonderd kan worden.

Als een soort voorportaal van La Alpujarra Alta en Baja fungeert Órgiva in de huidige tijd als het handels- en bestuurscentrum

Landschap van Órgiva

Capileira

van het gewest. Deze tussen de bergkam van Lújar en de laatste zuidelijke uitlopers van Sierra Nevada gelegen plaats vormde de enige doorgang naar de Tropische Kust van Granada. Aan deze kruising van wegen, in de vallei van de rivier de Guadalfeo, staat de kerk van La Expectación, gebouwd in de zestiende eeuw met twee sierlijke klokkentorens.

Het ravijn van El Poqueira, een van de meest bezochte plekken van het gewest, omvat drie pittoreske plaatsen: Pampaneira, Bubión en Capileira. In het eerstgenoemde dorp zijn bij de ingang tegels te zien waarop staat: "Reiziger, blijf bij ons wonen". Het mooiste van deze drie gemeenten is de volksarchitectuur van de huizen, straten en pleinen. De zeer steile straatjes voeren naar woningen met daken, hier *terraos* genoemd, gebouwd met lemen dakpannen die tegelijkertijd dienen als ondersteuning van de schoorstenen met leisteen. In Bubión staat een kerk met een fraai plafond in mudejarstijl en in Capileira bevindt zich een museum gewijd aan de

negentiende-eeuwse schrijver Pedro Antonio de Alarcón waar in de vertrekken een expositie van etnografie en volkstradities is te zien.

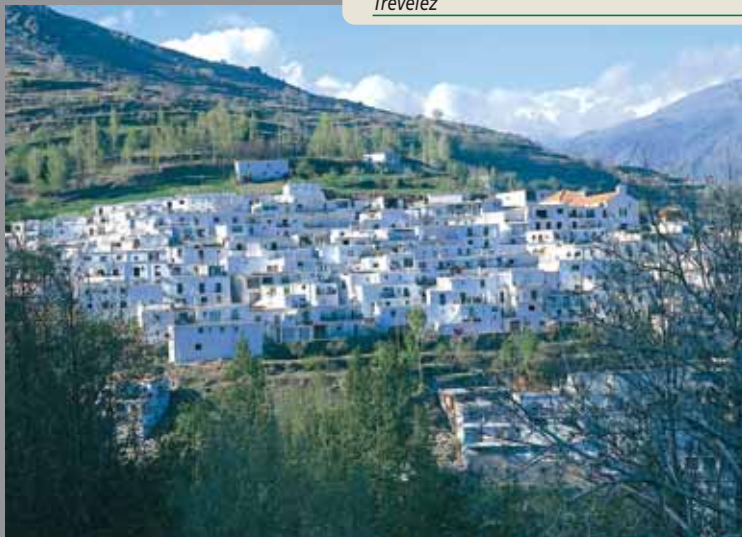
Plaatsen als **Pitres** en **Pórtugos**, gelegen op de lagere delen van de bergtop *Mulhacén*, werden ooit bezocht door de romantische reizigers van de negentiende eeuw en hebben de bekoorlijkheid van weleer weten te behouden. **Trevélez**, beroemd vanwege de hammen die hier gedroogd worden, wordt beschouwd als het hoogstgelegen dorp van Spanje. De drie wijken - de lage, middelste en hoge wijk - liggen op 1476 meter hoogte, aan de oever van de forelrijke Trevélezrivier. In La Alpujarra

Pampaneira

Alta zijn plaatsen te vinden als Busquístar, Bérchules, Cádiar, Válor en Yegen. In laatstgenoemd dorp woonde en werkte in de eerste helft van de twintigste eeuw de hispanist Gerald Brennan, auteur van onder andere het werk "Ten zuiden van Granada".

Trevélez

De Tropische Kust

De 103 kilometer lange Tropische Kust strekt zich met talrijke zand- en rotsstranden uit langs een kristalheldere schone zee. Dit gewest van Granada wordt omspoeld door het lauwe water van de Middellandse Zee, in andere tijden doorkruist door de belangrijkste beschavingen van het Westen. Het subtropische microklimaat zorgt voor een gemiddelde jaartemperatuur die boven de twintig graden ligt, waardoor men het hele jaar door kan zwemmen. Bovendien

schijnt de zon hier 320 dagen per jaar. Dankzij dit gunstige klimaat kunnen op de berghellingen die tot aan de stranden doorlopen allerlei tropische gewassen verbouwd worden, zoals mango, avocado, chirimoya en papaja. Langs de hele Tropische Kust staan torens en uitkijkheuvels die in de Arabische tijd dienden als observatieposten. Sinds enkele tientallen jaren is hier een kwaliteitstoerisme ontstaan hetgeen naar voren komt in het uitgebreide hotelaanbod en de

año 2004

Strand van La Herradura

vele restaurants in de grootste plaatsen langs de route. Een van de belangrijkste attracties van de Tropische Kust is het beoefenen van watersport, met name duiken en valschermzweven.

La Herradura is een klein vissersdorpje aan een baai, geflankeerd door de Cerro Gordo en de landtong van La Mona. Iets verderop bevindt zich het naturistenstrand van **Cantarrián** en de jachthaven van Marina del Este, een van de mooiste havens aan de Andalusische kust. **Almuñécar** is de oudste gemeente in het zuiden van Granada, hetgeen te zien is in het Archeologisch Museum, gevestigd in de grot van de Zeven Paleizen, waar gebruiks- en siervoorwerpen uit

Marina del Este

de Fenicische, Romeinse en Arabische tijd tentoongesteld worden. Het kasteel van San Miguel is een oude Arabische vesting met aan de voet de oude wijk. Aan de strandboulevard staat een bronzen beeld van Abd al-Rahman I, die in het jaar 755 op het strand van San Cristóbal aan land kwam. Het vogelpark en het Majuelopark zijn andere bezienswaardigheden.

Jachthaven. Motril

De N-340, die van de ene naar de andere kant van de Tropische Kust loopt, wordt bijzonder bochtig op het deel van de weg dat naar **Salobreña** voert.

De witte huizen staan verspreid op een rotspunt, bekroond door een Arabische vesting. De meest pittoreske wijken van Salobreña zijn El Albayzín, El Brocal en La Fuente. De kerk van Nuestra Señora del Rosario in mudejarstijl herbergt religieuze beelden uit de zestiende en de zeventiende eeuw. Het warme water aan de stranden van Salobreña noodt tot het nemen van een duik.

Motril is de twee na dichtstbevolkte stad van de provincie. De kust is twintig kilometer lang en er zijn zeven stranden, waaronder dat van El Poniente, omgeven door een strandboulevard waaraan uitgaansgelegenheden staan die in de avonduren voor gezelligheid zorgen.

Een bezienswaardigheid in deze plaats is het sanctuarium van Nuestra Señora de la Cabeza, gebouwd op de plaats van het oude zomerpaleis van sultane Aixa, moeder van Boabdil.

Salobreña

Strand van Castell de Ferro

Aan de voet daarvan bevindt zich het park van Las Américas. De kerk van La Encarnación is gebouwd in mudejarstijl en het Casa de la Palma, tegenwoordig een gemeentelijk cultureel centrum, is een van oorsprong islamitische suikermolen waarin het eerste preïndustriële suikermuseum is gevestigd. In oostelijke richting ligt **Torrenueva**, aan een zijde van de kaap van Sacratif. **Carchuna** en **Calahonda** zijn twee kleine vakantiekolonies niet ver van **Castell de Ferro**, waarboven een oorspronkelijk Romeins kasteel uittorent. De laatste uitlopers van de Sierra de la Contraviesa monden uit in zee in de vorm van klippen. Castillo de Baños, La Mamola,

Melicena en **La Rábita** zijn vier kleine vissersdorpen waar een authentieke sfeer behouden is gebleven. In laatstgenoemde plaats vindt men kleine rustige rots- en zandstranden.

La Mamola

Torens van de Vesting. Guadix

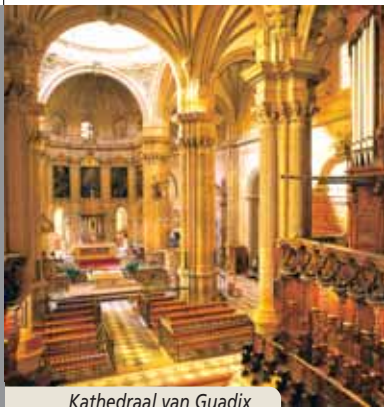
Guadix en het gewest El Altiplano

De gewesten in het noorden van Granada zijn omgeven door grote bergmassieven. De noordelijke hellingen van Sierra Nevada dalen af naar El Marquesado del Zenete waar dorpen zijn te vinden zoals

bijvoorbeeld La Calahorra, met een kasteel uit de zestiende eeuw dat een fraaie marmeren binnenplaats in renaissancestijl herbergt. **Alquife** is een andere plaats in El Marquesado, befaamd vanwege de ijzermijnen. Vanuit **Jérez del Marquesado**, bestuurlijke hoofdstad van het gewest, kunnen excursies gemaakt worden naar de noordzijde van Sierra Nevada.

Kasteel van La Calahorra

Kathedraal van Guadix

año 2004

Guadix is de grootste en meest monumentale stad in het noorden van de provincie Granada. Als kruising van wegen tussen de Levant en Andalusië is Guadix beroemd vanwege de "wijk van de hollen mensen". Meer dan tweeduizend grotwoningen liggen verspreid over de dichtbevolkte wijken La Ermita en Las Cuevas. In een daarvan is het grotmuseum voor Kunst en Volkstradities gevestigd; hier

wordt ook een uitgebreide collectie keramiek en volkskunst uit deze zone tentoongesteld. Naast dit museum staat het uitkijkpunt van La Magdalena, van waaruit men een prachtig uitzicht heeft op het noorden van het gewest El Altiplano, op duizend meter boven de zeespiegel.

Guadix bezit een groot aantal kunsthistorische monumenten. De Alcazaba, die op de Rijksmonumentenlijst staat, is een oud oorspronkelijk Arabisch vestingwerk dat geflankeerd wordt door twee torens uit de elfde eeuw. De Kathedraal is het belangrijkste monument van de stad en vertoont een

Alcazaba. Baza

mengeling van stijlen. Van origine was het een gotisch bouwwerk, totdat de befaamde architect Diego de Siloé elementen in renaissancestijl aanbracht. Tenslotte werden de kapellen in barokstijl gebouwd. In feite wordt het barokke koor als een van de beste van Spanje beschouwd. Andere interessante kerken zijn die van Santa Ana, Santo Domingo en San Francisco. Het Plaza del Ayuntamiento is omgeven door zuilengangen en ademt een zekere Castiliaanse sfeer, hetgeen contrasteert met de typisch Andalusische oude wijken.

De autoweg A-92 splitst zich ter hoogte van Guadix in tweeën. In de richting van Almería bereikt men het gewest

El Marquesado del Zenete en in de richting van Baza het gewest El Altiplano. Baza is een oude stad, gelegen aan de voet van een bergkam die tot natuurpark is uitgeroepen. Hier werd de Dame van Baza gevonden, een kostbaar voorwerp uit het tijdperk van de Iberiërs daterend uit de derde of vierde eeuw voor Christus. De Alcazaba verwijst naar de Arabische oorsprong van het stadje, net als het Arabische badhuis uit de twaalfde eeuw, beide in de oude joodse wijk. De voormalige collegiale kerk van Nuestra Señora de la Encarnación werd in de zestiende eeuw gebouwd op de overblijfselen van de oude hoofdmoskee. Het grondplan is ontworpen in gotische stijl, maar de gevel is plateresk. Het Gemeentehuis, het paleis van de familie Enríquez en de fontein met de Gouden Kranen zijn drie andere bezienswaardigheden.

De A-330 loopt bergopwaarts naar de dorpen van El Altiplano. Het plaatsje Orce, op zeven kilometer afstand van Galera gelegen, biedt twee musea: het Archeologisch museum en het Prehistorisch en Paleontologisch museum gevestigd in de Torre del Homenaje van de Vesting van de Zeven Torens, waar een groot deel van de archeologische vondsten uit het nabijgelegen Ventamicena tentoongesteld worden.

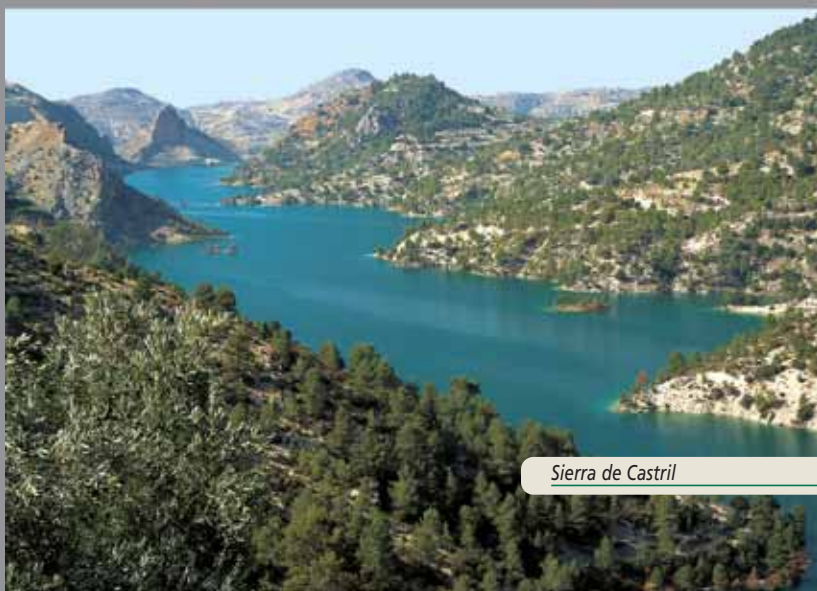

Straatje in Orce

Huéscar bezit een interessant monumentaal erfgoed met aan het hoofd de collegiale kerk van Santa María la Mayor, een tempel in gotische renaissancestijl van begin zestiende eeuw, naar een ontwerp van Diego de Siloé. Bijzonder is de gevel in isabellastijl van de Oude Sacristie en de gotische

gewelven in het interieur. De kerk van Santiago is gebouwd op de overblijfselen van de voormalige hoofdmoskee. Andere bezienswaardigheden zijn het klooster van Santo Domingo en het Modernistische Huis. Dichtbij Huéscar ligt de plaats **Castril**, toegangspoort tot het Natuurpark van de Sierra de Castril, in het verlengde van het park van Cazorla, Segura y las Villas in Jaén.

La Puebla de Don Fadrique, gelegen naast de Sierra de la Sagra, is het laatste dorp ten noorden van Granada. De gemeente grenst aan de provincies Jaén, Albacete en Murcia. In het oude centrum zijn vermeldenswaardig de kerk van Nuestra Señora de la Quinta Angustia uit de zestiende eeuw en het huis van de familie Patiño, een fraai zeventiende-eeuws adellijk paleis.

Sierra de Castril

Montefrío**Het gewest El Poniente**

De A-92 vormt een verbinding tussen de stad Granada en het gewest El Poniente, aan de grens met de provincies Málaga, Córdoba en Jaén. Deze streek is historisch gezien de laatste grens van *Al-Andalus*. In de plaats **Santa Fe** sloegen de troepen van het Katholieke Koningspaar ooit hun kampen op alvorens Granada definitief in te nemen, in het jaar 1492. Santa Fe ligt in La Vega, een vlak akkerland, bevoeid door het water van de Genil.

Niet ver van Santa Fe bevindt zich **Fuente Vaqueros**, waar de dichter Federico García Lorca geboren werd en wiens geboortehuis tegenwoordig als museum is ingericht.

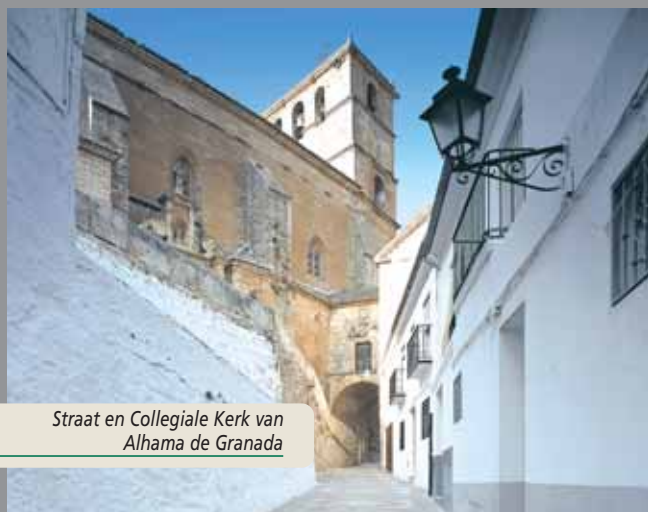
In de moestuin van San Vicente bracht Lorca vele zomers door. Het museum is tevens een cultureel centrum. In de moestuin schreef de dichter een groot deel van zijn literaire werk. Naast oorspronkelijke meubels vindt men hier tekeningen en schilderijen van kunstenaars als Dalí. In de expositieruimte worden culturele activiteiten georganiseerd rondom de schrijver.

Montefrío is een van de meest pittoreske dorpen van de provincie. Bij aankomst is het eerste wat men ziet de Arabische vesting en de kerk van La Villa, bovenop een steile rots. Aan de voet daarvan spreiden zich talrijke in goede

staat verkerende huizen in de populaire volksbouwkunst uit tot aan het dorpsplein met aan een kant de kerk van La Encarnación; deze heeft een ronde vorm en doet denken aan het Romeinse Pantheon. Een ander interessant gebouw is de Pósito, een gemeentelijke graanschuur uit de achttiende eeuw die tegenwoordig in gebruik is als cultureel centrum.

Het klooster van Santo Domingo en de kerk van La Villa, die toegeschreven wordt aan Diego de Siloé, vervolmaken de wandeling langs de monumenten van deze plaats die omringd wordt door talrijke natuurgebieden en archeologische vindplaatsen. In de zone die de Rots van de Zigeuners genoemd wordt zijn prehistorische dolmens en zeer waardevolle rotstekeningen aangetroffen.

Straat en Collegiale Kerk van Alhama de Granada

*Huis van de Inquisitie.
Alhama de Granada*

Alhama de Granada ligt in het zuidwesten van de provincie Granada, van de Middellandse Zee gescheiden door een bergkam. De schilderachtige witte huizen staan bovenop een rots met uiterst steile wanden, uitgeslepen door het water van een brede rivier. Het meest opmerkelijke monument is het Arabische Badhuis dat zich binnenin het hotel El Balneario bevindt. Het is een van origine Romeinse constructie uit de eerste eeuw voor Christus waarboven in de Arabische tijd een aantal bogen en gewelven in kaliefstijl werden aangebracht. In de oude kern staat de kerk van La Encarnación, gebouwd in opdracht van het Katholieke Koningspaar op de plaats waar

vroeger de hoofdmoskee stond. Deze tempel uit de vijftiende en zestiende eeuw is een gotisch ontwerp waaraan de bekende architect Diego de Siloé nog gewerkt heeft. Naast de kerk staat het Huis van de Inquisitie, zetel van het gewestelijke tribunaal van de Inquisitie, met een bijzondere gevel met kenmerken in laatgotische en vroege renaissancestijl. Naast het Arabische kasteel en het Hospitaal van de Koningin is het de moeite waard een bezoek te brengen aan de kerk van El Carmen, een voormalig klooster van de Ongechoeide Karmelietessen. De tempel is gebouwd in renaissancestijl en bezit talrijke barokke vertrekken.

Aan de A-92, richting Sevilla, bevindt zich **Loja**. Deze plaats ligt op de hellingen van een dal van de rivier de Genil. Het belangrijkste monument is de kerk van La Encarnación, oorspronkelijk gebouwd in gotische stijl maar voltooid in neoklassieke stijl. Het huis, de tuinen en het mausoleum van Ramón María Narváez, regeringschef van koningin Isabella II, maken deel uit van een culturele route, evenals de vesting, de fontein met de vijftig kranen en de Graanshuur, een bouwwerk uit de zestiende eeuw op een heuvel die boven de stad

uittorent. Niet ver van Loja ligt het natuurgebied Los Infernos met een aantal watervallen met kristalhelder water temidden van steile rotspartijen en idyllische bossen.

Alvorens de provincie Granada bij de grens met de provincie Málaga te verlaten, komt men langs **Riofrío**, een vakantieoord dat bekend is vanwege de viskwekerij waar de geliefde zalmforel van Andalusië gekweekt wordt en kaviaar van Belugakwaliteit van de steuren die daar eveneens gekweekt worden.

Panoramazicht op Loja

VRIJETIJD EN CULTUUR

Gastronomie

De keuken van Granada biedt sinds vele eeuwen karakteristieke streekgerechten met elementen uit de Nazaritische tijd. Veel stoofgerechten die in de wijken El Albayzín en Sacromonte bereid worden zijn gebaseerd op die cultuur. Terecht befaamd zijn de knoflooksoep of de gevulde

soep van Sint Antonius met bonen, spek en bloedworst uit de bergstreek. Een van de meest geliefde gerechten van de hoofdstad is *tortillas de Sacromonte*. *Gazpacho*, slakken of bonen met ham zijn andere specialiteiten die gewoonlijk op de menukaart van de restaurants in de stad te vinden zijn. *Remojón granadino* met stokvis en sinaasappel, *papas a lo pobre* met ei en *migas* met varkensvlees zijn eveneens aanbevelenswaardig.

De gastronomie van de verschillende gewesten van Granada vertoont een grote

Karakteristieke producten van
Las Alpujarras

Schelp- en schaaldieren

verscheidenheid. Aan de Tropische Kust zijn de belangrijkste ingrediënten vis en exotisch fruit. In de restaurants aan zee vindt men altijd wel gegrilde vis, stoofpot met rijst en schaaldieren, gemarineerde vis, gedroogde octopus of sardines aan de spies. In Motril is het meest traditionele gerecht *ajo cabañil*, op een laag vuur gestoofd geitenvlees met een kruidensaus. De Tropische Kust is echter vooral bekend vanwege de exotische fruitsoorten: mango, banaan, papaja, avocado en chirimoya zijn niet alleen maar nagerechten maar worden ook verwerkt in kleurrijke salades.

In La Alpujarra is het meest geliefde gerecht *plato alpujarreño*, een combinatie van aardappelen, gebakken eieren, verschillende worstsoorten en ham, soms begeleid door *migas pastoriles*. De reiziger dient beslist ook eens de soep van kikkererwten of van snijbiet en spinazie te proeven. In Trevélez vindt men de befaamde rivierforel en worden de lekkerste *serranohammen* van Andalusië gedroogd.

In het gewest El Altiplano vormt het lamsvlees van Segura een hoofdingrediënt van de streekkeuken. In de koude wintermaanden worden in de familiekring vlees en worst bereid. In Montefrío,

gelegen in het gewest El Poniente, zijn de *chorizo*- en bloedworst befaamd die in de plaatselijke eetgelegenheden gegrild worden.

De nagerechten van Granada zijn geïnspireerd in Arabische en joodse recepten. In Santa Fe, gelegen in het gewest La Vega, vindt men *piononos*, een cake met banketbakkersroom gedrenkt in siroop. De inwoners van Granada koesteren een bijzondere waardering voor de zoete lekkernijen van de kloosterzusters: *bizcochos borrachos*, *torrijas*, *huesos de santo*, *pestiños de la Encarnación* en *hojaldres de los Jerónimos*. Op de markten van Granada vindt men op de fruitstalletjes bijna altijd wel de emblematische granaatappels, kaki's, meidoornvruchten, kweeperen, cactusvijgen en *almencinas* - kleine zwarte vruchten. Enkele van de talrijke specialiteiten van de provincie zijn *cuajada de Carnaval*, *soplillos de la Alpujarra* en de *torta real de Motril*.

In La Alpujarra wordt notenlikeur vervaardigd en in de Sierra de la Contraviesa een witte wijn die uitstekend geschikt is ter begeleiding van rijst- en visgerechten.

Sport

Sierra Nevada biedt meer dan zestig kilometer skipistes waar men verschillende takken van sport kan beoefenen: alpineskiën, snowboarden, langlaufen, *randoné*skiën, telemark of kunstschiën. Het skiseizoen loopt gewoonlijk van november tot en met april. Het grens van het skigebied ligt op 2200 en 3300 meter hoogte. Het skioord Pradollano is de laatste jaren uitgegroeid tot een ware winterstad. De piste van El Río, de beroemdste van Sierra Nevada, begint in Borreguiles, een uitrustzone op 2800 meter hoogte, halverwege Pradollano en de pistes van El Veleta. Bovendien kan men hier ook in de avonduren skiën dankzij de verlichting langs de route.

In de zomermaanden blijven de toeristische faciliteiten van Sierra Nevada geopend voor wandelliefhebbers. In de maanden juli en augustus kan men excursies naar de toppen van El Veleta en El Mulhacén maken. De weg die van Pradollano naar de in La Alpujarra gelegen plaats Capileira loopt, voert naar de top van El Veleta die een prachtig uitzicht biedt over de hele Andalusische streek. Deze weg is voor auto's uitsluitend toegankelijk na toestemming van de autoriteiten van het Nationaal Park. Ook is het mogelijk vroeg in de ochtend vanuit Pradollano met een bus naar El Veleta te rijden, waar de wandelaars later in de middag weer opgehaald worden. De wandelroutes rond de hoogste toppen van het Iberisch Schiereiland maken deel uit van de paden van de Gran Recorrido (GR) en Pequeño Recorrido (PR).

Deze routes lopen langs lagunes uit de ijstijd, diepe spleten en zones waar de hele zomer door sneeuw te vinden is.

In de plaats Loja, gelegen in het gewest El Poniente, bevindt zich een vliegclub, evenals in Motril en Almuñécar, waar men aan het strand kan zweefvliegen. De jachthaven Marina del Este, niet ver van La Herradura, is een van de

bedrijvigste van Andalusië en biedt mogelijkheden voor zeilen, duiken, windsurfen en sportvissen.

Aan de Tropische Kust kan men uitstekend golfen. Los Moriscos ligt bij Playa Granada, niet ver van Motril, en heeft een oppervlakte van meer dan 200.000 vierkante meter. Ook ligt op slechts tien kilometer afstand van Granada de 18-hole golfbaan Las Gabias.

In de gewesten El Altiplano en Las Alpujarras zijn ook talrijke routes te vinden die geschikt zijn voor wandelen of mountainbikes. Bergbeklimmen, ravijnafdaligen en wildwatervaren kan men beoefenen in het Natuurpark van de Sierra de Castril, in het noorden van de provincie, grenzend aan het in Jaén gelegen park van Cazorla, Segura y las Villas.

Cultuur en feesten

Granada is een van de meest actieve steden van Spanje op het gebied van cultuur. Het hele jaar door kan men hier genieten van tentoonstellingen, congressen, rondetafelconferenties, concerten en theatervoorstellingen. Naast deze culturele activiteiten worden ook talrijke feestelijke evenementen georganiseerd, die deel uitmaken van de historische tradities van de stad.

Op 2 januari wordt de Inname van de Stad door het Katholieke Koningspaar herdacht. Sinds enige tijd is dit feest een dag van bezinning gericht op de tolerantie tussen de volkeren die in de loop van

de geschiedenis in deze stad hebben samengeleefd. De eerste zondag van februari wordt het feest van San Cecilio gevierd, patroonheilige van Granada. De Paasweek biedt een unieke gelegenheid om de buitengewoon mooie praalstukken te bewonderen die in processie meegedragen worden, afkomstig uit karakteristieke wijken van de stad zoals El Albayzín en Sacromonte. Deze dagen zijn van Nationaal Toeristisch Belang verklaard. Bijzonder kleurrijk is de processie van de Zigeuners waarin de wijk Sacromonte een vooraanstaande rol speelt, evenals de processie van de Stille of die van Nuestra Señora de la Alhambra.

In de maand maart wordt het Internationaal Tangofestival gehouden, een van de

belangrijkste ter wereld op dit gebied. De concerten worden in het theater Isabel la Católica en in het Congresgebouw gehouden.

In de maanden maart, april en mei wordt in de stad een reeks concerten geboden onder de titel "Primavera Musical" die voornamelijk in het auditorium Manuel de Falla en in het theater Isabel la Católica, in Puerta Real, plaatsvinden.

Op 3 mei wordt de Dag van het Kruis gevierd, waarbij het in Granada gebruikelijk is binnenplaatsen, straten, huizen en balkons te versieren, vooral in karakteristieke wijken als La Antequeruela en El Realejo.

Een ander belangrijk feest van Granada is Corpus Christi, dat elk jaar op een andere datum valt. De processie vertrekt vanuit de Kathedraal en wordt begeleid door duizenden inwoners en bezoekers. Ook zijn er dan activiteiten op het jaarbeursterrein en in de arena. Het Flamencofestival vindt gedurende de festiviteiten van El Corpus plaats op verschillende plekken in de stad, vooral in de volkswijken El Albayzín en Sacromonte.

De laatste zondag van juni wordt de processie van het Heilig Hart van Jezus gehouden, een diepgewortelde religieuze viering die inwoners uit de hele provincie aantrekt.

*Auditorium Manuel de Falla.
Granada*

Het Internationaal Muziek- en Dansfestival "Ciudad de Granada" is het belangrijkste culturele evenement van de hoofdstad. Het vindt plaats in de maanden juni en juli in de voornaamste theaters van de stad. Heel bijzonder zijn de concerten in de Nazaritische paleizen van het Alhambra of op de ronde binnenplaats van het paleis van Karel V. De afgelopen decennia hebben de beroemdste musici en componisten ter wereld aan deze culturele ontmoeting deelgenomen.

Op 29 september wordt de bedevaart van San Miguel gehouden. Dit evenement vindt plaats in de wijk El Albayzín, op de heuvel van El Aceituno. De laatste zondag van september worden de patroonfeesten van de Maagd van Las Angustias gevierd, beschermheilige van de stad, met talrijke feestelijke en maatschappelijke evenementen en stierengevechten. Het Internationaal Jazzfestival wordt in november gehouden en het hele jaar door kan men genieten van theatervoorstellingen. De feestkalender van Granada wordt in de maand december afgesloten met het Kerstfeest.

In de provincie Granada worden talrijke feesten gehouden die van Nationaal

Toeristisch Belang van Andalusië verklaard zijn. Vele daarvan zijn verbonden aan de Paasweek. In steden als Almuñécar en Motril worden met Pasen respectievelijk de processies van de Maagd van La Antigua en de Zoete Naam van Jezus gehouden. De meeste feestelijke en culturele activiteiten zijn geconcentreerd in de zomermaanden. In Íllora vindt in de laatste week van juli het Internationaal Parapanda Folk Festival plaats. In Baza en Guadix viert men het feest van Cascamorras, een grappig personage, uitgedost met een potsierlijk kostuum, dat de deelnemers achterna zit en grappen uithaalt. In Lanjarón wordt het feest van het Water gehouden, terwijl in plaats en als Zújar in de zomermaanden de feesten van Moren en Christenen plaatsvindt. Een van de meest opmerkelijke festiviteiten van Granada vindt men in Bérchules, gelegen in het gewest La Alpujarra. Op 1 augustus wordt in dit stadje Oudjaar gevierd, nadat deze plaats in de nacht van 31 december van het jaar 1994 getroffen werd door een stroomstoring. Op deze dag eten inwoners en bezoekers de traditionele twaalf druiven op het plein terwijl de gemeentelijke klok de maat slaat.

Volkskunst en winkelen

Het rijke erfgoed van Andalusië is terug te vinden in de volkscunst van Granada. In de stad vindt men talrijke werkplaatsen die elke dag voor het publiek geopend zijn, waar eeuwenlange tradities voortgezet worden. In karakteristieke wijken als El Albayzín en Sacromonte werken ambachtslieden met hout, klei en ijzer. Vele timmerwerkplaatsen maken voorwerpen van bewerkt hout, ingelegd met schelpen, parelmoer, metaal of beschilderd hout. In de keramiek vindt men technieken met metaalglazuren, tegels gemaakt volgens de *cuerda seca* techniek en de typische motieven van Andalusië en

Granada. Bovendien zijn in deze hoofdstad prestigieuze gitaarbouwers gevestigd die werken volgens de methodes van oude meesters. Er bestaan hier nog verscheidene gildes.

De belangrijkste winkelgebieden bevinden zich in het centrum van de stad. In La Alcaicería, naast de Kathedraal en dichtbij het Plaza de Birrambla, bevinden zich kleine winkels die iedere dag geopend zijn waar men allerlei soorten souvenirs kan kopen, vooral op het gebied van de traditionele Andalusische volkscunst. De voorwerpen van ingelegd hout zijn de belangrijkste, hoewel men hier ook zilveren

en gouden sieraden, zijden en linnen stoffen en smeedijzeren voorwerpen kan vinden. In de Calle Zacatín, naast La Alcaicería, bevinden zich kleine familiezaken waar keramiek tentoongesteld wordt die in Granada *fajalauza* genoemd wordt, een verwijzing naar de plaats waar de ambachtslieden vroeger woonden, bij een van de poorten van de wijk El Albayzín. De modezaken bevinden zich voornamelijk aan de straten Recogidas, Puerta Real en Reyes Católicos. Antiekzaken vindt men in de zone van het Plaza Nueva en Elvira. Boekwinkels waar oude boeken verkocht worden vormen een attractie voor literatuurliefhebbers. De meeste zaken bevinden

zich in de omgeving van de Calle Reyes Católicos en het Plaza Nueva.

De volkskunst van de provincie Granada is ingedeeld naar gewest. In La Alpujarra zijn talrijke werkplaatsen te vinden waar de beroemde *jarapas* vervaardigd worden, in verschillende vormen, motieven en kleuren geweven kleden van de wol van het vee dat in de omgeving graast. In El Altiplano bevinden zich nog steeds ambachtelijke werkplaatsen gewijd aan keramiek en pottenbakkunst. In de plaatsen van El Poniente zijn de tegelwerkplaatsen befaamd, alsmede de meesterlijk vervaardigde ijzersmeedkunst voor vensters en balkons.

NUTTIGE GEGEVENS

**Internationaal
netnummer** ☎ 34

**Toeristische Informatie
TURESPAÑA**
www.spain.info

Toerisme Andalusië
Plaza Nueva
(Naast de kerk van Santa Ana)
☎ 901 200 020
www.andalucia.org

**Provinciaal Patronaat voor
Toerisme van Granada**
Plaza Mariana Pineda 10, 2º
18009 Granada
☎ 958 247 146
www.turismodegranada.org

La Alhambra en El Generalife
Real de la Alhambra
☎ 902 441 221

Reserveringen: Banco BBVA
☎ 902 224 460
(aanbevolen wordt tevoren te
reserveren om lange

wachttijden te vermijden en
verzekerd te zijn van een
entreeticket aangezien de
toegang beperkt is).
www.alhambra-patronato.es
www.alhambratickets.com

Culturele informatie Granada
www.granadacultura.info
El Legado Andalusi
Corral del Carbón
☎ 958 225 995
www.legadoandalusi.es

Nationaal Park Sierra Nevada
Carretera antigua de Sierra
Nevada, km. 7
☎ 958 026 300

**Bezoekerscentrum Sierra
Nevada "El Dornajo"**
Carretera de Sierra Nevada
☎ 958 340 625

Informatie skioord
Sierra Nevada
☎ 902 708 090
www.sierranevadaski.com

INFORMATIEBUREAUS

Virgen Blanca, 9
☎ 902 405 045
☎ 958 536 973
www.granadatur.com

Plaza de Santa Ana, 2
☎ 958 575 202
☎ 958 575 203

Plaza Mariana Pineda, 10
☎ 958 247 128
☎ 958 247 127

Alhambra
Avenida del Generalife
(naast het loket)
☎ 958 544 002
☎ 958 544 007

Guadix

Avenida de Mariana Pineda

☎ 958 699 574

☎ 958 699 573

Motril

Avenida de la Constitución

☎ 958 825 481

Loja

Calle Comedias

☎ 958 323 949

PARADORES**Reserveringscentrale**

Requena, 3

Madrid 28013

☎ 902 547 979

☎ 902 525 432

www.parador.es**Parador de Turismo**

Real de la Alhambra

Granada

☎ 958 221 440

☎ 958 222 264

VERVOER**AENA (Aeropuertos Españoles y
Navegación Aérea)**

☎ 902 404 704

www.aena.eswww.adif.eswww.renfe.es**ADIF-RENFE**

☎ 902 240 202

Informatie buitenland

☎ 902 243 402

Verkeersinformatie

☎ 900 123 505

www.dgt.es**BELANGRIJKE TELEFOONNUMMERS**

Alarmnummer ☎ 112

Medische spoedgevallen ☎ 061

Rijkspolitie ☎ 091

Gemeentepolitie ☎ 092

Guardia Civil ☎ 062

Postkantoor ☎ 902 197 197

www.correos.es

SPAANSE BUREAUS VOOR ITOERISME IN HET BUITENLAND

BELGIË

Brussel

Office Espagnol du Tourisme

Rue Royale 97, 5°

1000 - BRUXELLES

☎ 322/ 280 19 26

☎ 322/ 230 21 47

www.spain.info/be

e-mail: bruselas@tourspain.es

NEDERLAND

Den Haag

Spaans Bureau voor

Vreemdelingenverkeer

Laan van Meerdervoort, 8A

2517 AJ DEN HAAG

☎ 3170/ 346 59 00

☎ 3170/ 364 98 59

www.spain.info/nl

e-mail: lahaya@tourspain.es

AMBASSADES IN MADRID

België

Paseo de la Castellana, 18

☎ 915 776 300

☎ 914 318 166

Nederland

Avenida Comandante Franco, 32

☎ 913 537 500

☎ 913 537 565

ROUTE I

1. Plaza Nueva
2. Huis van de familie Pisas
3. El Bañuelo
4. Klooster van Santa Catalina de Zafra
5. Huis van Castril
6. Kerk van San Pedro y San Pablo
7. Kerk van San Juan de los Reyes
8. Paseo de los Tristes
9. Paleis van de familie Córdoba
10. Huis van El Chapiz
11. Abdij van Sacromonte
12. Plaza del Salvador
13. Uitkijkpunt van San Nicolás
14. Paleis van Dar-al-Horra
15. Klooster van Santa Isabel la Real
16. Kerk van San José

ROUTE II

17. Kathedraal
18. Koninklijke Kapel
19. Madraza
20. Alcaicería
21. Universidad Literaria
22. Kerk van de Heiligen Justo en Pastor
23. College van San Bartolomé en Santiago
24. Klooster van San Jerónimo

25. Hospitaal en basiliek van San Juan de Dios
26. Koninklijk Hospitaal
27. Poort van Elvira
28. Klooster van La Cartuja

ROUTE III

29. Real Chancillería
30. Corral del Carbón
31. Gemeentehuis
32. Basiliek van Nuestra Señora de las Angustias
33. Koninklijk vertrek van Santo Domingo
34. Plaza de Santo Domingo
35. Huis van Los Tiros
36. Campo del Príncipe
37. Stichting Rodríguez Acosta en Instituut Gómez Moreno
38. Torres Bermejas
39. Woonhuis-museum van Manuel de Falla
40. Carmen de los Mártires

LEGENDE

- Toeristenbureau
- Postkantoor
- Ziekenhuis
- Parador
- Parkeerterrein
- Politie
- Treinstation